

tal, som fastholdt det Standpunkt, Folketinget i Fjor stod paa, da det vedtog en østlig Havn. Jeg glæder mig over den almindelige Tilslutning — naar jeg undtager det ærede Medlem, der sidst talte —, og ganske særlig fra min ærede Gruffefælle, som først havde Ordet, til, at man bør gøre noget for Eksporthavnen. Det er der ikke i tilstrækkelig Grad gjort i Lovforslaget, som vi have faaet det fra Folketinget, heller ikke ved den Ændring, som Folketinget har foretaget. Da Esbjerg Havn har sin væsentlige Betydning som Eksporthavn — det er for Eksportens Skyld, Esbjerg Havn er bygget, og det er for Eksporten den fremdeles vil have sin Betydning —, er det ret besynderligt, at man lægger saa lidt Vægt paa den Side af Sagen og særlig holder sig til Importen, af hvis Udvikling man dog maaske kan have den Opfattelse, at det vil blive en Misregning, naar man tror at kunne omskabe Esbjerg til et lille Hamborg. Jeg har den Mening om Esbjerg Havn med Hensyn til Importen, at den har stor Betydning for det vestlige Jylland, men jeg tror ikke, at den har en Landsbetydning, eller at Importen ved Esbjerg er af en saadan Beskaffenhed, som der her er Tale om. Jeg tror ikke paa, at man over Esbjerg vil føre Foderstoffer, Kul og den Slags Ting til Øerne eller til det østlige Jylland. Jeg tror, de Havne, vi have paa Øerne, og de Havne, man har i Østjylland, fremdeles ville være dem, man vil søge med Hensyn til Indførsel af slige Varer. Jeg kan heller ikke forstaa, at det kan være rigtigt at anvende de mange Millioner paa en Statshavn ved Esbjerg for derved at tilvejebringe en Konkurrence med de Havne, som maa bære sig selv.

Jeg skal med Hensyn til Sagen i sin Almindelighed indskrænke mig til disse Udtalelser, men kan dog ikke tilbageholde et Par Bemærkninger om det, man paa lægger Esbjerg Kommune gennem § 3. Det forekommer mig, at man der tager meget for haardt paa Esbjerg Kommune. Esbjerg Kommune er en fattig Kommune, den har gennem ikke mere end en Menneskealder maattet tilvejebringe kommunale Foranstaltninger og Foretagender som Skoler, Sygehus m. m., som de fleste andre Købstadkommuner have været Aarhundreder om at tilvejebringe. Derfor er Esbjerg Kommune i en stor Gæld, og nu kommer man og forlanger, at den skal yde $\frac{3}{4}$ Million til et Statsforetagende. Det er dog mest af principielle Grunde, at jeg er meget betænkelig ved denne Be-

stemmelse i Lovforslaget. Jeg kender ikke noget Tilfælde, hvor man ved Lov har paalagt en Kommune at yde et saa betydeligt Bidrag til et Statsforetagende. Ja, vi havde ganske vist noget i den Retning i Loven af 1861 om Statsbaneanlæg i Jylland og Fyn og den dertil sig knyttende Lov af 26. Maj 1868. Men Forholdene kunne dog ikke sammenlignes med det, her er Tale om. For det første blev det Bidrag jo fordelt paa langt større Omraader, der var mange Kommuner og Amter interesserede deri, og det var heller ikke paa langt nær saadanne Summer, som her er Tale om, det var Halvdelen af Ekspropriationsudgifterne, fordelt paa et meget stort Omraade. Vi have her i Landet bygget flere Havne som Statshavne, saasom ved Frederikshavn, Helsingør og nu sidst ved Skagen, men der har man ikke forlangt noget Statsbidrag, og det Princip, som laa i Lovene af 1861 og 1868, har man ogsaa senere forladt. Naar man i de senere Aar har krævet et Bidrag fra Kommunernes Side til Statsforetagender, har Kravet været fremsat under lignende Form som i den Lov om Esbjerg Havn, vi vedtog i Fjor, idet man nemlig fra Lovgivningsmagtens Side har sagt: Det foreliggende Forslag kan ikke gennemføres, medmindre Kommunen yder saa og saa stort et Bidrag. For saa vidt var altsaa Kommunen stillet frit, om den vilde eller ikke vilde, men her kommer man og siger, at Esbjerg Kommune skal udrede $\frac{3}{4}$ Million til et Foretagende, om hvilket man vel — maaske med Rette — kan mene, at det vil være til stor Gavn for Esbjerg Kommune, men der er dog ingen, der absolut kan sige, at det vil være det. Og dertil kommer, at medens der er Ejendomme i Esbjerg, som ganske vist ville have Fordel af det, som her er Tale om, nemlig at man vil forlægge Importhavnen i vestlig Retning, saa er der til Gengæld Ejendomme, som ville have Skade deraf og synke i Værdi, saaledes at det dog bliver en besynderlig Maade at lette Esbjerg Byrden af de $\frac{3}{4}$ Million paa: at henvise til en Værdistigning, som maaske for adskillige Ejendomme gaar i den modsatte Retning. Jeg vil derfor henstille til det høje Ting meget nøje at overveje, dels om det Beløb, der kræves af Esbjerg Kommune, ikke er meget for stort, og dels om det ikke er et meget farligt Princip at komme ind paa at paalægge en Kommune som Tvang at udrede et saa stort Bidrag til et Statsforetagende.